

Vážení kolegovia,

týmto „jubilejným“ stĺpčekom by som si rád spomenul a súčasne poblahoprial mojej a Vašej kolegyni MUDr. Štefánii Bohonovej k tohtoročnému jubileu. Aj keď u žien sa nepatrí riadiť sa „číslami“, spojením dvoch prvočísel 7 a 5 docielime v múdrej kombinácii počet odbitých rokov tejto vzácnej, múdrej a sympatickej Pani kolegyně. Vždy som ju považoval za dámu, bolo to v nej tak prirodzene.

Poznáme sa presne 20 rokov, odkedy som nastúpil na psychiatrické oddelenie do Nitry a tam začal svoju prax. Už vtedy ma zaujala svojim postojom k pacientovi. Nebol pre ňu žiaden problém v noci v službe obslúžiť akúkoľvek situáciu, či už ťažký príjem, konzílium, neodbila ani zdanlivú banalitu. Pre ňu človek – aj závislý, aj zanedbaný, povracaný, či špinavý mal rovnakú hodnotu ako „frakovaný“ politik. Merala totiž váhami Ducha a toho mala vždy pred očami. Ticho povedala: „Koniec-koncov od toho som tu“.

Štefka, ako ju volám, pochádza z Kysúc. Po základnej škole v Staškove a gymnáziu v Turzovke vyštudovala LF UK v Bratislave (v rokoch 1956 – 1962). Po promócii začala pracovať na neurologickom oddelení vtedajšej nitrianskej nemocnice a po cirkulácii po základných oddeleniach „zakotvila“ na psychiatrii, ktorej zostala verná až do tohto roku. Do januára 2014 bola neprestajne činná v psychiatrickej a adiktologickej praxi.

Absolvovala atestáciu Psychiatria I. stupeň v roku 1967 a Psychiatria II. stupeň v roku 1979. Od roku 1967 pôsobila ako ambulantný psychiater, od roku 1976 aj ako ordinár AT, viedla lôžkové oddelenie s AT ambulanciou, bolo to jedno z mála slovenských lôžkových vzorne štrukturovane pôsobiacich AT oddelení. Vykonávala aj funkciu krajského odborníka AT pre západoslovenský kraj. Od roku 1980 sa okrem iného venovala ako znalec aj posudkovej činnosti v odbore psychiatria.

Medzi Štefkine odborné záujmy patrila hlavne psychoterapia skupinová a individuálna, psychosomatika a rodinná terapia, ktorej sa hlboko venovala až do večerných hodín. Kládla dôraz na bio - psycho - sociálny prístup v terapii aj v diagnostike.

Začiatkom 80. rokov minulého storočia sa pokúsila o novú metódu averzívnej terapie u alkoholovo závislých. Išlo jej o dôstojnejší, diferencovanejší spôsob averzívnej liečby ako bola v tom období štandardná apomorfínová liečba. Na tento účel s technikmi zhotovili aj špeciálny prístroj (bolo to aj publikované v časopise ADZ). Išlo o elektroavertzívnu terapiu.

V roku 1993 bolo v čase nástupu „tvrdej drogovej scény“ lôžkové AT oddelenie v Nitre zrušené z ekonomicko – prevádzkových dôvodov. Jeho absenciu sa snažila nahradiť budovaním Denného stacionára pre liečbu závislostí v spolupráci s lekárom a psychológmi psychiatrického oddelenia v Nitre spolu s AT ambulanciou. V roku 2001 mi odovzdala funkciu vedúceho tohto zariadenia, naučila ma veľa odborných vecí, ale mi aj odovzdala neviditeľný dar.

Isté obdobie pracovala v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie a v roku 2004 prijala ponuku FNŠP Nové Zámky na pozíciu primárky CPLDZ Nové Zámky, ktorému hrozil zánik z ekonomicko – prevádzkových dôvodov. Následne sa povinne CPLDZ transformovalo za ministra Zajaca na š. p. o. a odčlenilo sa od nemocnice. Stala sa riaditeľkou i odborným garantom organizácie a to boli údajne najhoršie roky jej lekárskej praxe, pretože sa snažila udržať toto zariadenie v krajne nevyhovujúcej ekonomickej situácii na vysokej odbornej úrovni. Napokon v roku 2007 požiadala MZ o uvoľnenie z postu riaditeľky, CPLDZ Nové Zámky tak zaniklo, ale Štefánia pracovala vytrvalo naďalej od roku 2008 v ambulancii Medicíny drogových závislostí vo FNŠP Nové Zámky do januára 2014, spolupracovala aj s psychiatrickým oddelením FNŠP Nové Zámky, kde nepretržite vykonávala služby i príslužby. Vzorne a zodpovedne sa okrem iného venovala aj substitučnej terapii závislých od opioidov.

Štefka má veľmi rada humor, ktorý jej aj v ťažkých chvíľach pomáhal.

Raz, keď som sa vrátil z túry z Kriváňa, som jej o tom hovoril. S hrdosťou som sa jej spýtal, či bola na Kriváni. Odpovedala, že áno. „A z ktorej strany si tam išla?“ Odpoveď znela: „zo všetkých“. A bola to pravda. Kto Štefaniu pozná, vie, že je turistka telom i duchom a stále podniká kroky hore a ako len vládze! Možno nenápadne, ticho, seba nepresadzujúc, ale o to cennejšie.

Ďakujem!

MUDr. Eduard Višňovský